

Regioonide Komitee arvamused „Ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020)”

(2012/C 391/08)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab Euroopa Komisjoni esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega kehtestatakse ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020). Sellega tunnistatakse siduvalt, et konkurentsivõime on peamine ja esmatähtis tegur pideva majanduskasvu ja rohkemate töökohtade tagamiseks ELis;
- juhib tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arvukatele algatustele kõigis liikmesriikides, näiteks kohalikud väikesed ärikeskused, kohalike või piirkondlike omavalitsuste antavad mikrolaenu või tasuta eksperdinõuanded väikeettevõtete asutamise kohta, mis on sageli alus eduka mikroettevõtte loomisele;
- juhib tähelepanu noorte ettevõtjate vajadustele, kelle jaoks on ettevõtlustegevus sageli ainus võimalus enda kutsealaseks teostamiseks ning kes on valmis võtma sellise tegevusega seotud riske, seda sageli kogu Euroopa turul. Need ettevõtjad on sobivad ka maailmaturul konkureerimiseks;
- juhib tähelepanu sellele, et rahvusvaheline konkurentsivõime on saavutatav vaid siis, kui kõrvaldatakse siseturu vajakajäämised, mis piiravad Euroopa VKEd konkurentsivõimet võrreldes sarnaste ettevõttega maailmas. VKEd on vaja tingimata rohkem kaasata ELi projektide rakendamisse ning parandada tuleb nende positsiooni võrreldes suureettevõtetega, kes on kõnealuste projektide puhul sageli peamised töövõtjad. Seetõttu rõhutab komitee, kui oluline on VKEdel ühineda ettevõtete võrkudesse.

Raportöör	Witold KROCHMAL (PL/EA), Wołówi linnavolikogu ja kohaliku omavalitsuse liige
Viitedokument	„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020)” COM(2011) 834 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab Euroopa Komisjoni esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega kehtestatakse ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020). Sellega tunnustatakse siduvalt, et konkurentsivõime on peamine ja esmatähtis tegur pideva majanduskasvu ja rohkemate töökohtade tagamiseks ELis;

2. peab esitatud ettepanekut strateegia „Euroopa 2020” raames tehtud Euroopa Komisjoni varasemate algatuste täienduseks. Komitee tunnustab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rolli ELi majanduse jaoks ning juhib tähelepanu VKEde ettevõtluskeskkonna puudustele ja ebastabiilsele olemusele, mis võivad aeglustada või koguni piirata ettevõtete arengut ja konkurentsivõime paranemist;

3. rõhutab, et komitee arvamus tugineb uuringule „VKE-sõbralikud piirkonnad ja linnad”,⁽¹⁾ mille viis kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seas läbi komitee strateegia „Euroopa 2020” järelevalveplatvorm;

4. on teadlik sellest, et liikmesriigid ja piirkonnad vastutavad suurel määral turu puuduste kõrvaldamise eest, ent on seisukohal EL saab siiski teatud valdkondades abi osutada, tagades heade tavade levitamise ja toimiva siseturu ning parandades ettevõtluskeskkonda nii, et ettevõtted, sh VKEd suudaksid jätkusuutlikult, st vähese CO₂-heitega ning ressursse säästva majanduse poole püüeldes maailmaturul sammu pidada;

5. on seisukohal, et kõnealune programm on sobiv Euroopa ettevõtjate usalduse märkimisväärseks suurendamiseks nii Euroopa kui ka kogu maailma turgudel. Turul suurema usalduse saavutamine väljendub suuremas huvis ettevõtluse vastu ning olemasolevate ettevõtete, sh VKEde, kes on majanduskasvu (58 % ELi käibest) ja tööhõive (67 % erasektori töökohtadest) peamine allikas ning kes aastatel 2002–2010 rajasid 85 % erasektoris loodud uutest töökohtadest, ulatuslikumas tegutsemises;

6. peab asjakohaseks seda, et programmis rõhutatakse turismisektori olulisust. Turismisektor hõlmab paljusid Euroopa Liidu VKEsid, kus töötab väga palju inimesi;

7. rõhutab, et väga oluline on toetada ettevõtteid ning VKEsid eri arenguetappides, olgu siis tegemist alustavate, juba olemas olevate või ümberstruktureeritavate ettevõtetega, ning sealjuures peab toetus tooma kaasa ettevõtete parema konkurentsivõime ELi siseturul ja kolmandate riikide turgudel;

8. peab programmi edukuse jaoks oluliseks eelduseks ettevõtluskultuuri ja -etika edendamist ja arendamist ELi ühiskonnas ning tervitab seepärast asjaolu, et riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil on võimalik võtta osa Euroopa ettevõtlusauhinna konkursist ja teistest sedalaadi projektidest;

9. märgib, et igal aastal saavad kolm Euroopa piirkonda Euroopa ettevõtluspiirkonna tiitli tunnustusena VKEdele pakutavate soodsate tingimuste eest;

10. on seisukohal, et ettevõtlikkuse soodustamine peaks alguse saama juba koolis, kujundades positiivset suhtumist ettevõtlusesse ning edendades majandusliku iseseisvust. See annab õpilastele ja üliõpilastele võimaluse teha elukutse valikul teadlikke otsuseid, kui nad peavad tööturule sisenema. Selleks et kooli lõpetanud saaksid valida omandatud kvalifikatsioonile vastava ettevõtlustegevuse ja osutada teenuseid, mille järele tõenäoliselt valitseb suur nõudlus, tuleks silmas pidada seda, et koolituse puhul ei eirataks turu vajadusi;

11. kutsub üles integreerima ettevõtlustrendid ja arengud kutseõppesse, kuna meie ettevõtjate pidev koolitamine on konkurentsivõimelisuse jaoks väga oluline;

12. juhib tähelepanu noorte ettevõtjate vajadustele, kelle jaoks on ettevõtlustegevus sageli ainus võimalus enda kutseala-seks teostamiseks ning kes on valmis võtma sellise tegevusega seotud riske, seda sageli kogu Euroopa turul. Need ettevõtjad on sobivad ka maailmaturul konkureerimiseks;

13. juhib tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arvukatele algatustele kõigis liikmesriikides, näiteks kohalikud väikesed ärikeskused, kohalike või piirkondlike omavalitsuste

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/news/Pages/InvitationtoparticipatetheSurveyonSME-friendlyRegionsandCities.aspx>.

antavad mikrolaenu või tasuta eksperdinõuanded väikeettevõtete asutamise kohta, mis on sageli alus eduka mikroettevõtte loomisele;

14. juhib lisaks tähelepanu naisettevõtjate ja muude spetsiifiliste sihtrühmade – mis hõlmavad teiste hulgas sisserändajatest ja välismaalastest ettevõtjad – olukorrale, kes vajavad oma ettevõtete konkurentsivõime tõstmiseks spetsiaalset algatust, võttes arvesse kõnealuses valdkonnas juba olemas olevaid ELi meetmeid;

15. kutsub kohalikke omavalitsusi üles kõnealust programmi rakendada. Komitee juhib erilist tähelepanu vajadusele kõrvaldada või muuta vähemaks bürokraatia ja takistused väliste rahastamisvahendite hankimisel ning lihtsustada hangete jaoks esitatavaid dokumente ja loobuda pangagarantii nõudest väikesemahuliste tööde puhul;

ELi ettevõtete konkurentsivõime suurendamine

16. juhib tähelepanu sellele, et rahvusvaheline konkurentsivõime on saavutatav vaid siis, kui kõrvaldatakse siseturu vajakajäämised, mis piiravad Euroopa VKEde konkurentsivõimet võrreldes sarnaste ettevõtetega maailmas. VKEd on vaja tingimata rohkem kaasata ELi projektide rakendamisse ning parandada tuleb nende positsiooni võrreldes suurettevõtetega, kes on kõnealuste projektide puhul sageli peamised töövõtjad. Seetõttu rõhutab komitee, kui oluline on VKEdel ühineda ettevõtete võrkudesse;

17. juhib tähelepanu sellele, et EL peab koos liikmesriikidega tagama toimiva siseturu ja parandama ettevõtluskeskkonda, kõrvaldades või muutes väiksemaks VKEde probleemid juurdepääsul rahastamisele, probleemid seoses nende piiratud suutlikkusega laiendada väljapoole päritoluriigi turge nii siseturul kui väljaspool siseturgu ning probleemid ülemäärase maksu- ja halduskoormusega. Nimetatud eeltingimuste täitmise kõrval tuleb tagada juurdepääs teadmiste ja uutele innovaatilistele tehnoloogiatele, samuti koostöö kohapealsete kutsekoolide ja kõrgkoolidega, kes peaksid oma õppekavades käsitlema VKEsid Euroopa majanduse dünaamilise jõuna;

18. märgib, et programmis tuleks osutada rohkem tähelepanu VKEde laiemale kaasamisele teadusuuringute- ja innovatsioonilasesse töösse, projektidesse ja programmidesse ELis, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluse loomisega. Aktiivsem osalemine teadusprojektides aitab suurendada ettevõtjate pädevusi ja seega ka nende konkurentsivõimet rahvusvahelisel tasandil.

Teadusuuringute ja innovatsiooni programmi Horisont 2020 loomist käsitlevas ettepanekus tõstetakse eriliselt esile vajadust suurendada VKEde osalemist teadusprojektides. Aktiivsem osalemine aitab muuta teabe ja teadmised kättesaadavaks VKEdele, kellest nii mõnigi on maailmas juhtpositsioonil;

19. sedastab, et vaid selline käsitlusviis annab ettevõtetele ja VKEdele arenguvõimaluse, mis arvestab kohustust arendada

vähese CO₂-heitega majandust, tuginedes kõige uuemale keskkonnatehnoloogiale, mille abil on võimalik saavutada kliima ja energiapoliitika eesmärgid;

20. kiidab heaks programmi eelarve, mis on 2,522 miljardit eurot, ent märgib, et ettevõtete ja VKEde otseseks toetamiseks eraldatavate rahastamisvahendite jaoks kavandatud 1,4 miljardit eurot moodustab vaid 56 % programmi kogueelarvest. Juhul kui nõudlus rahastamisvahendite järele on suurem, kui oli põhjust eeldada, tuleks asjaomases komitees, kus on esindatud kõik ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime programmist kasu saavad riigid, teha otsus nimetatud rahastamisvahenditeks eraldatavate vahendite protsendi muutmiseks kooskõlas määru eelnõu artiklis 16 sätestatuga. Ülejäänud summa, mis on ette nähtud VKEde ettevõtluskeskkonna edendamise meetmeteks, tagab programmi kogu kestuse ajal aastatel 2014–2020 vahendite mõju ja tõhusa kasutamise;

21. arvab, et on asjakohane eraldada 1,7 % programmi halduskuludeks, kuna need vahendid peavad tagama programmi tõhusa toimimise ega koorma samas eelarvet ülemääraselt;

22. on seisukohal, et programmi eelarvevahenditega ei tohi asendada riigi, piirkondliku ega kohaliku tasandi algatusi, vaid need peavad nimetatud meetmeid tugevdama ja tõhusamaks muutma ning andma neile Euroopa mõõtmel sujuva koordineerimise ja takistuste kõrvaldamise kaudu erasektori osalejate ja asutuste vaheliselt piiriülest koostööd. Seda koostööd tuleb toetada horisontaalsete võrgustikega, mitte vertikaalse tsentraliseerimise kaudu;

23. leiab, et antav toetus peab olema seatud eesmärkide näol täielikult õigustatud ning see peab võimendava ja mitmekordistava mõju kaudu kogu Euroopale positiivset mõju avaldama ja saadud tulemusi ära kasutama;

24. rõhutab, et konkurentsivõime sõltub suures osas tootlikkusest, innovatsioonist ja tõhususest, mis tagab sissetulekute pideva tõusu, ettevõtete suutlikkusest kasutada täies ulatuses ära Euroopa siseturu võimalusi, samuti institutsioonilistest eeskirjadest, mis loovad tingimused ettevõtete püsivale kasvule. Seepärast peaksid prioriteetsed olema projektid, mis tugevdavad neid tegureid, mis mõjutavad kõige rohkem ettevõtete ja VKEde jätkusuutlikku konkurentsivõimet;

25. juhib tähelepanu asjaolule, et kolmandate riikide osalemist programmis assotsieerimislepingute protokollide ja muude lepingute alusel tuleks käsitleda võimalusena laiendada ELis asuvate ettevõtete tegevust ja saada teadmise selle kohta, kuidas tegutsevad ettevõtted väljaspool ELi siseturgu. Programmis peaksid saama osaleda ka muud kolmandad riigid, kuid seda tuleks rahastada muudest programmidest, mis on ette nähtud ELi liikmesriikide koostööks kolmandate riikidega;

26. juhib tähelepanu ettevõtjate koolituse olulisusele, sh elukestva õppe kaudu, et arendada selle abil oskusi ja mõtteviisi

ning viia sisse ettevõtja sotsiaalne vastutus, mis võimaldavad toime tulla nüüdisaegse maailmaturu väljakutsetega, hoides samas Euroopa ettevõtluseetika traditsioonilisi põhimõtteid;

27. on seisukohal, et ettevõtete edendamise ja ettevõtlusesse positiivse suhtumise kujundamise jõupingutustesse peavad olema hõlmatud ka need ettevõtjad, kes tööelli astudes valivad füüsilises isikust ettevõtja tee, sh ka naised, kes teevad selle jõupingutuse ja võtavad riski;

28. on seisukohal, et VKEdele rahastamisele juurdepääsu lihtsustamise meetmed (nt omakapitalirahastu ja laenu tagamisrahas-tu), peavad täiendama seni ühtekuuluvuspoliitika raames kasu-tatud rahastamisvahendeid ning võimalik peab olema nende sidumine muude, spetsiaalselt määratletud liikmesriikide eralda-tavate vahenditega;

29. rõhutab, kui oluline on võimalus anda piiriüleseid laene, mis võimaldab VKEdele kasutada ära siseturu tohtut potentsiaali, mis peaks positiivselt mõjutama konkurentsivõimet ja majandusalgatuste järjepidevust, nt turismisektoris;

30. juhib tähelepanu eeskätt omakapitalirahastule kasvu eesmärgil, mis keskendub fondidele, mis pakkuvad riskikapitali. Komitee rõhutab, et programmitõhuvad asjakohase riski-hindamise kaudu aitama toetada võimalikult paljusid VKEsid, sh neid, kellel tavapärase pangamenetluste puhul on toetuse saamiseks väikesed väljavaated, ent mis võiksid aidata suurenda-da VKEde üldist potentsiaali ja vähendada märkimisväärselt töötust;

31. on skeptiline laenu tagamisrahas-tu laenu taseme suhtes ning kutsus komisjoni üles tooma välja kriteeriumid, mida kasutati selle taseme kehtestamiseks, kuna konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammis ei kehtestatud mingeid piiranguid. Komitee juhib tähelepanu sellele, et laenu idufirma-dele, investeringuteks või ülekandmiseks on sageli oluliselt suuremad kui kehtestatud ülempiir, ning on mures, et sellega kaasneb olukord, kus programmi Horisont raames tagatakse suuremaid laene, kuigi seda programmi tuleks kasutada vaid innovatsiooniprojektide jaoks;

32. seepärast nõuab komitee tagasipöördumist eelnenud konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi juurde, milles ei olnud kehtestatud mingeid ülempiire;

33. peab õigustatuks individuaalset lähenemist läbiraakimis-tele asutustega, kes taotlevad oma laenu tagamiseks vahendeid nii seoses laenu suurusega, mis sõltub tagatud laenu portfelli suurusest, kui ka laenu kestusega;

34. nõuab, et nii riskikapitalile suunatud rahastamisvahendeid kui ka VKEde laenu portfelli tagamiseks eraldatavaid vahendeid kontrollitaks pidevalt seoses riski muutumisega;

Programmi juhtimine

35. peab asjakohaseks seda, et programmi kaudne juhtimine on kantud üle Euroopa Investeeringufondile ja täitevasutustele ning Euroopa Komisjon vastutab programmi pideva järelevalve eest. Selline juhtimisvorm tagab, et kasutatakse ära Euroopa Investeeringuspanga kui VKEde toetamisvahendi enam kui kümne aasta jooksul saadud positiivsed kogemused;

36. soovib kasutada ära ka Euroopa Investeeringuspanga ja ettevõtlusvõrgustiku Enterprise Europe – kellel on kogemusi VKEde rahvusvahelistumisega (ka väljaspool ELi) – vastavad kogemused;

37. on seisukohal, et programmi mõjusa rakendamise ja tõhususe jaoks on vältimatult vajalik koostöö kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning programmi juhtivate asutustega, et hõlbustada teabe liikumist programmi rakendamise igas valdkonnas;

38. peab oluliseks väljaspool ELi saadud kogemusi VKEde rahvusvahelistumise valdkonnas ning vastava teabe edastamist. See peaks aitama VKEdele vähendada piiriülese tegevusega seotud tehingukulud. Tegemist on valdkonnaga, mida ELi institutsioonide spetsialistid peaksid käsitlema koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

39. juhib tähelepanu ka võimalusele luua teabekeskused VKEde kohta teabe levitamiseks. Kuid komitee eelistab mitte soovitada, millist liiki asutustega peaks olema või kuidas nad peaksid töötama. Nendes küsimustes tuleks kokku leppida riikide ja piirkondade mitmepoolsetes koostöölepingutes;

40. teeb ettepaneku, et programmi otsejuhtimine toimuks peamiselt piirkondlikul tasandil riigiasutuste toetusel ja järelevalvel. Sellel juhtimistasandil tuleks luua ka süsteem projekti rakendamise seotud ohtude järelevalveks;

41. teeb ettepaneku muuta ka programmi järelevalve rakendamise hindamise üheks osaks, võttes aluseks ettepaneku I lisas toodud keskpikkade eesmärkide saavutamise näitajad. Järelevalve peaks hõlmama ka teavet programmi kliimakaitse ja muude ELi poliitikavaldkondadega seotud meetmete rakendamise kohta;

42. rõhutab, et nimetatud meetmed peavad olema järjepidevad ja kooskõlas Euroopa Komisjoni järelevalvemeetmetega. Komisjoni esindajad koos kontrollikoja ja Euroopa Pettustevas-tase Ameti töötajatega viivad läbi kohapealset auditeerimist ja kohapealseid kontrollid;

43. on seisukohal, et auditeerimisstrateegiate eesmärk peab olema programmi rakendamise objektiivne hindamine ning see ei tohi koormata programmi abisaajaid. Kontrollisüsteemide puhul tuleb arvesse võtta projektide rakendusetappe, et mitte mõjutada negatiivselt rakendamise kiirust ja põhjustada ülemäärased lisakulud;

Programmi praegused ohud

44. juhhib tähelepanu sellele, et arvestades eelarve olukorda paljudes riikides, otsivad riikide valitsused eelarvetulude suurendamiseks kõige lihtsamaid vahendeid, tõstes mitmeid makse ja suurendades sellega tööjõukulusid, mis võib tuua kaasa VKEde kokkuvarisemise või nende liikumise varimajandusse. Seepärast kutsub Regioonide Komitee üles VKEsid kaitsma, kuna eelpool kirjeldatud poliitika aeglustab majanduskriisi ületamist ja võib tegelikkuses tühistada programmi lisaväärtuse. VKEd on tõhus vahend töötuse vähendamiseks;

45. on seisukohal, et ka majandustegevuse alustamisega seotud halduskulud ja tegutsevate ettevõtete maksukoormus võivad põhjustada selle, et paljudes ELi liikmesriikides on ettevõtetel ja eeskätt VKEdel raske oma konkurentsivõimet parandada. Seepärast nõuab Regioonide Komitee, et kõigis ELi asjaomastes õigusaktides vähendataks reaalseid halduskulusid 2020. aastaks 25 % võrra. Komitee usub, et otstarbekas oleks kaaluda, kuidas kõrvaldada rohkem VKEde sektori sidusrühmade ees seisvaid takistusi;

46. on arvamisel, et programmis tuleks luua täiendavad stiimulid riikidele ja piirkondadele, kes loovad VKEdele kõige soodsamad süsteemid, mis võimaldavad väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel areneda, oma konkurentsivõimet parandada ja välisturgudele laieneda. Positiivse hoiaku edendamise eesmärk on toetada asjakohaseid suundumusi eri riikides ja piirkondades;

47. kutsub Euroopa Komisjoni üles tegema jõupingutusi selleks, et parandada juurdepääsu teabele turuairengu kohta kiirelt kasvava majandusega riikides, nendes riikidesse investeerimise võimaluste kohta, kehtivate õigussüsteemide ja kohalike ettevõtlustavade kohta;

48. leiab, et teave välisturgude kohta peab olema VKEdele hõlpsalt kättesaadav, st see peab olema taskukohane, täpne ja kiiresti kättesaadav. Lisaks VKEde teabekeskustele peaks oluline roll olema ELi diplomaatilistel esindustel maailma asjaomastes piirkondades;

49. rõhutab, et ELi kodanike ettevõtlikkuse soodustamiseks on vaja muudatusi ELi haridus- ja koolitussüsteemides, mis on pikaajaline protsess. Sellega kaasneb ka oht, et saavutamata jäävad keskpikad ja pikaajalised eesmärgid;

50. juhhib tähelepanu VKEde tegevuse võimalikule õiguslikule ülereguleerimisele Euroopa, riigi või kohalikul tasandil. Selline ülereguleerimine võib muuta tarbetult keerukaks tegevuse enda ning eri programmide raames toetuse saamisega seotud menetlused, millel on negatiivne mõju VKEde konkurentsivõimele. Ettevõtte loomise ja tegutsemise ees seisva bürokraatia ja takistuste vähendamist tuleb pidada prioriteetseks.

II MUUDATUSETTEPANEKUTE SOOVI TUSED

Muudatusettepanek 1

COM (2011) 834 final

Põhjendus 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Komisjon võttis 2010. aasta märtsis vastu teatise „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ ⁽¹⁾ (edaspidi „Euroopa 2020. aasta strateegia“). Euroopa Ülemkogu kinnitas teatise 2010. aasta juunis. Euroopa 2020. aasta strateegia aitab reageerida majanduskriisile ning selle eesmärk on valmistada Euroopa ette järgmiseks kümnendiks. Sellega kehtestatakse viis kliima ja energia, tööhõive, innovatsiooni, hariduse ning sotsiaalse kaasamise valdkonda käsitlevat kaugeleulatuvat eesmärki, mis tuleb saavutada 2020. aastaks, ning määratakse kindlaks majanduskasvu peamised toetajad, millega tahetakse muuta Euroopa paindlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks. Selles rõhutatakse ka vajadust edendada Euroopa majanduse kasvu ja samas saavutada kõrge tööhõive määr, väheste CO ₂ -heitega, ressursi- ja energiatõhus majandus ning sotsiaalne sidusus.	Komisjon võttis 2010. aasta märtsis vastu teatise „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ ⁽¹⁾ (edaspidi „Euroopa 2020. aasta strateegia“). Euroopa Ülemkogu kinnitas teatise 2010. aasta juunis. Euroopa 2020. aasta strateegia aitab reageerida majanduskriisile ning selle eesmärk on valmistada Euroopa ette järgmiseks kümnendiks. Sellega kehtestatakse viis kliima ja energia, tööhõive, innovatsiooni, hariduse ning sotsiaalse kaasamise valdkonda käsitlevat kaugeleulatuvat eesmärki, mis tuleb saavutada 2020. aastaks, ning määratakse kindlaks majanduskasvu peamised toetajad, millega tahetakse muuta Euroopa paindlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks. Selles rõhutatakse ka vajadust edendada Euroopa majanduse kasvu ja samas saavutada kõrge tööhõive määr, väheste CO ₂ -heitega, ressursi- ja energiatõhus majandus ning sotsiaalne sidusus. <u>Väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel on strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisel otsustav roll. Seda kajastab ka asjaolu, et VKEsid mainitakse seitsmest juhtalgatusest kuues.</u>
⁽¹⁾ COM (2010) 2020 final.	⁽¹⁾ COM (2010) 2020 final.

Muudatusettepanek 2

COM (2011) 834 final

Põhjendus 6

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Selleks et aidata kaasa liidu ettevõtete, eriti VKEde konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse tugevdamisele, teadmispõhise ühiskonna arendamisele ja tasakaalustatud majanduskasvul põhinevale arengule, tuleks kehtestada ettevõtete konkurentsivõime ja VKEde programm (edaspidi „programm“).	Selleks et aidata kaasa liidu ettevõtete, eriti VKEde <u>jätku-</u> <u>suutliku konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse</u> tugevdamisele, <u>teadmispõhise ühiskonna arendamisele ja tasakaalus-</u> <u>tatud majanduskasvul põhinevale arengule, ettevõtluskul-</u> <u>tuuri edendamisele ja VKEde majanduskasvule, tuleks</u> kehtestada ettevõtete konkurentsivõime ja VKEde programm (edaspidi „programm“).

Motivatsioon

Konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust ei tohiks käsitada eraldi eesmärkidena, vaid konkurentsivõimet tuleb näha jätkusuutlikkusest sõltuvana. Euroopa konkurentsivõime 2010. aasta aruande kohaselt kajastab jätkusuutlik konkurentsivõime suutlikkust saavutada ja säilitada majanduse konkurentsivõime kooskõlas jätkusuutliku arengu eesmärkidega.

Muudatusettepanek 3

COM (2011) 834 - final

Põhjendus 18

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Nagu on toodud esile komisjoni 30. juuni 2010. aasta teatistes „Euroopa kui maailma soosituim turismisihtkoht – uus Euroopa turismi tegevuskava“ ⁽¹⁾ , mille Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 2010. aasta oktoobri järeldustes, on turism liidu majanduse jaoks tähtis sektor. Selle sektori ettevõtetele on oluline osa liidu sisemajanduse koguproduktis (SKP) ja töökohtade loomises ning väga hea potentsiaal arendada ettevõtlust, sest sektori ettevõtjad on peamiselt VKEd. Turismi olulisust tunnistatakse ka Lissaboni lepingus, kus kirjeldatakse liidu asjaomase valdkonna eripädevusi, mis täiendavad liikmesriikide tegevust. Liidu algatus looks turismi valdkonnas selget lisandväärtust, eriti andmete ja analüüsi, liikmesriikideüleste arendusstrateegiate arendamise ja parimate tavade vahetamise kaudu.	Nagu on toodud esile komisjoni 30. juuni 2010. aasta teatistes „Euroopa kui maailma soosituim turismisihtkoht – uus Euroopa turismi tegevuskava“ ⁽¹⁾ , mille Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 2010. aasta oktoobri järeldustes, on turism liidu majanduse jaoks tähtis sektor. Selle sektori ettevõtetele on oluline osa liidu sisemajanduse koguproduktis (SKP) ja töökohtade loomises ning väga hea potentsiaal arendada ettevõtlust, sest sektori ettevõtjad on peamiselt VKEd. Turismi olulisust tunnistatakse ka Lissaboni lepingus, kus kirjeldatakse liidu asjaomase valdkonna eripädevusi, mis täiendavad liikmesriikide tegevust. <u>Liidu Selle programmiga tuleks toetada turismi valdkonna algatusi, millega kaasneb tõendatav algatus looks turismi valdkonnas selget ELi lisandväärtust, eriti andmete ja analüüsi, liikmesriikideüleste arendusstrateegiate arendamise liikmesriikideüleste turismiedendus- ja müügistrateegiate koostamise ja ühiste kvaliteedistandardite arendamise ja parimate tavade vahetamise kaudu.</u>
⁽¹⁾ COM(2010) 352 final.	⁽¹⁾ COM(2010) 352 final.

Muudatusettepanek 4

COM (2011) 834 - final

Põhjendus 20

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Programm peaks täiendama liidu muid programme, kuid samal ajal peetakse silmas, et iga vahendit tuleks rakendada vastavalt selle jaoks ette nähtud erikorrale. Seega ei tohiks tekkida võimalust, et samu abikõlblikke kulusid rahastatakse kaks korda. Et saavutada liidu rahastamise lisandväärtus ja oluline mõju, tuleks arendada käesoleva programmi koostoimet teiste liidu programmide ja struktuurifondidega.	Programm peaks täiendama liidu muid programme, kuid samal ajal peetakse silmas, et iga vahendit tuleks rakendada vastavalt selle jaoks ette nähtud erikorrale. Seega ei tohiks tekkida võimalust, et samu abikõlblikke kulusid rahastatakse kaks korda. Et saavutada liidu rahastamise lisandväärtus ja oluline mõju, tuleks arendada käesoleva programmi <u>ja koostoimet</u> teiste liidu programmide – eriti <u>programmi Horisont 2020</u> – ja struktuurifondidega <u>koostoimet</u>.

Muudatusettepanek 5

COM (2011) 834 - final

Põhjendus 24

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Euroopa Majanduspiirkonna leping ja assotsieerimislepingute protokollid sätestavad asjaomaste riikide osalemistingimused liidu programmides. Muude kolmandate riikide osalemine peaks olema võimalik juhul, kui lepingud ja menetlus seda ette näevad.	Euroopa Majanduspiirkonna leping ja assotsieerimislepingute protokollid sätestavad asjaomaste riikide osalemistingimused liidu programmides. Muude kolmandate riikide osalemine peaks olema võimalik juhul, kui lepingud ja menetlus seda ette näevad. <u>Seda tuleks rahastada muudest programmidest, mis on ette nähtud ELi liikmesriikide koostööks kolmandate riikidega.</u>

Muudatusettepanek 6

COM (2011) 834 - final

Artikli 2 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Artikkel 2 Üldeesmärgid 1. Programm aitab saavutada alljärgnevaid üldeesmärke, milles pööratakse erilist tähelepanu VKEde erivajadustele Euroopa ja maailma tasandil: (a) suurendada liidu ettevõtete, sealhulgas turismisektori konkurentsivõimet ning jätkusuutlikkust (b) edendada ettevõtluskultuuri ning VKEde asutamist ja kasvu.;	Artikkel 2 Üldeesmärgid 1. Programm aitab saavutada alljärgnevaid üldeesmärke, milles pööratakse erilist tähelepanu VKEde erivajadustele Euroopa ja maailma tasandil: (a) suurendada liidu ettevõtete, <u>eeskätt VKEde sealhulgas turismisektori jätkusuutlikku</u> konkurentsivõimet <u>ning jätkusuutlikkust</u>; (b) edendada ettevõtluskultuuri, <u>ning lülitades selle koos ettevõtte loomise alaste koolituste ja innustustega alg-, kesk- ja kutsehariduse õppekavadesse, eesmärgiga edendada</u> VKEde asutamist ja kasvu.

Motivatsioon

Konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust ei tuleks käsitada teineteisest sõltumatute eesmärkidena, kuna konkurentsivõime sõltub pikaks perspektiivis jätkusuutlikkusest ning meetmed peaksid põhinema pikaajalisel strateegial.

Euroopa poliitilises väikeettevõtlusalgatuses „Small Business Act” märgitakse, et on vaja luua ettevõtluskultuur ning edendada ja soodustada ettevõtlust, tõstes esile ja väärtustades pingutusi ja võimet raskustega toime tulla.

Muudatusettepanek 7

COM (2011) 834 - final

Artikli 2 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 2</i> Üldeesmärgid 2. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamist mõõdetakse järgmiste näitajatega: (c) liidu tööstussektori kasvu protsent kogu sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvu suhtes, (d) liidu ökotööstuse toodangu kasv, (e) VKEde halduskoormuse muutumine, (f) VKEde kasv lisandväärtuse ja töötajate arvu alusel, (g) ning VKEde asutamiste ja lõpetamiste suhe.	<i>Artikkel 2</i> Üldeesmärgid 2. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamist mõõdetakse järgmiste näitajatega: (c) liidu tööstussektori <u>ja tööstusega seotud kolmanda sektori</u> kasvu protsent kogu sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvu suhtes, (d) liidu ökotööstuse toodangu kasv, <u>lisaks keskkonnasäästlike kaupade ja teenuste pakkumisele</u>, (e) VKEde halduskoormuse muutumine, (f) <u>väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” põhimõtete rakendamine ning selle prioriteetide kohaldamine ELi poliitikates ja programmides</u>; (g) VKEde kasv lisandväärtuse ja töötajate arvu alusel, (g^h) ning VKEde asutamiste ja lõpetamiste suhe.

Muudatusettepanek 8

COM (2011) 834 - final

Artikli 3 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 3</i> Erieesmärgid 1. Programmi erieesmärgid on järgmised: (a) parandada liidu ettevõtete, sealhulgas turismisektori konkurentsivõime ning jätkusuutlikkuse raamtingimusi; (b) edendada ettevõtlust, sealhulgas konkreetsete sihtrühmade seas;	<i>Artikkel 3</i> Erieesmärgid 1. Programmi erieesmärgid on järgmised: (a) parandada liidu ettevõtete, sealhulgas turismisektori jätkusuutliku konkurentsivõime ning jätkusuutlikkuse raamtingimusi; (b) edendada ettevõtlust, sealhulgas konkreetsete sihtrühmade seas;

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
(c) parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele omakapitali ja laenude vormis;	(c) parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele omakapitali ja laenude vormis;
(d) parandada juurdepääsu liidu ja maailma turule.	(d) parandada juurdepääsu liidu ja maailma turule.

Muudatusettepanek 9

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille abil parandatakse ja tugevdatakse liidu ettevõtete, eriti VKEde konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust, et suurendada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ja kasvu edendavate riiklike meetmete tõhusust, sidusust ja järjepidevust.	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille abil parandatakse liidu ettevõtete, eriti VKEde <u>jätkusuutliku konkurentsivõime raamtingimusi</u> konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust, et suurendada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ja kasvu edendavate <u>kohalike, piirkondlike ja</u> riiklike meetmete tõhusust, sidusust ja järjepidevust <u>vastavalt Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” põhimõtetele.</u>

Muudatusettepanek 10

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõike 2 punkt a

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...] 2. Komisjon võib toetada meetmeid, mille eesmärk on töötada välja uusi konkurentsivõime strateegiaid. Sellisteks meetmeteks võivad olla muu hulgas (a) meetmed, mille abil parandatakse ettevõtete konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust (sh kataastroofidele vastupanuvõimet) mõjutava poliitika väljatöötamist, elluviimist ja hindamist ning millega tagatakse asjakohase infrastruktuuri, maailmatasemel klastrite ja äriõrgustike ning raamtingimuste ja jätkusuutlike toodete, teenuste ja protsesside arendamine;	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...] 2. Komisjon võib toetada meetmeid, mille eesmärk on töötada välja uusi konkurentsivõime strateegiaid. Sellisteks meetmeteks võivad olla muu hulgas (a) meetmed, mille abil parandatakse ettevõtete konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust (sh kataastroofidele vastupanuvõimet) mõjutava poliitika väljatöötamist, elluviimist ja hindamist ning millega tagatakse asjakohase infrastruktuuri, maailmatasemel klastrite ja äriõrgustike ning raamtingimuste ja jätkusuutlike toodete, teenuste ja protsesside arendamine, <u>samuti toetus VKEde ühistegevusele, nagu riskikapitali investeerimine ettevõtetesse, kes pakuvad paljudele neist oma teenuseid;</u>

Motivatsioon

VKEde toetamisel peaks üks esimesi samme olema nende veenmine selles, et mingi kindla projekti arendamiseks on kasulik teha rohkem koostööd, vastasel juhul ei ole projekt elujõuline või ühele ettevõttele nii tulutoov. Ettevõtluskoostöö on osutunud üheks tõhusamaks ja vahetuma mõjuga vahendiks.

Muudatusettepanek 11

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõike 2 punkt c

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks ... (c) VKE-poliitika väljatöötamise toetamine ja poliitikakujundajate koostöö eelkõige selleks, et parandada programmide ja meetmete VKE-sõbralikkust.	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks ... (c) VKE-poliitika väljatöötamise toetamine ja poliitikakujundajate koostöö eelkõige selleks, et parandada programmide ja meetmete VKE-sõbralikkust <u>ja vähendada halduskoormust</u>.

Muudatusettepanek 12

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõike 2 punkt d

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...]	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...] d) <u>meetmed, mille eesmärk on edendada kogu Euroopa Liidus innovatsiooni ja teadmussiiret, IKT kasutamist ja uusi ideid, millest võivad välja kooruda uued tooted ja teenused, mis loovad majanduskasvu ja kvaliteetseid töökohti.</u>

Motivatsioon

Võttes arvesse nimetatud meetmete olulist osa turismivaldkonna strateegilistes eesmärkides, tehakse ettepanek lülitada need meetmed ka käsitletavasse õigusakti kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”, mille üks prioriteet on arukas majanduskasv, s.o teadmistel ja innovatsioonil põhineva majanduse arendamine.

Muudatusettepanek 13

COM (2011) 834 - final

Artikli 8 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille eesmärk on parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele nende asutamise ja kasvu etapis ning mis täiendavad VKEdele ette nähtud rahastamisvahendite kasutamist liikmesriikides riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Täiendavuse tagamiseks kooskõlastatakse neid meetmeid põhjalikult ühtekuuluvuspoliitika raames ja riigi tasandil võetavate meetmetega. Niisuguste meetmete eesmärk on stimuleerida rahastamist nii omakapitali kui ka laenu abil.	<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille eesmärk on parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele nende asutamise ja kasvu etapis ning mis täiendavad VKEdele ette nähtud rahastamisvahendite kasutamist liikmesriikides riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Täiendavuse tagamiseks kooskõlastatakse neid meetmeid põhjalikult ühtekuuluvuspoliitika ja <u>Horisont 2020</u> raames ja riigi <u>või piirkonna</u> tasandil võetavate meetmetega. Niisuguste meetmete eesmärk on stimuleerida rahastamist nii omakapitali kui ka laenu abil.

Muudatusettepanek 14

COM (2011) 834 - final

Artikli 8 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 2. Tingimusel, et selleks on olemas turunõudlus, töötab komisjon lõikes 1 osutatud tegevusvaldkondade raames töötab välja meetmed, mis parandavad piiriülest ja mitut riiki hõlmavat rahastamist, aidates seega VKEdel muuta oma äritegevust rahvusvahelisemaks, järgides seejuures liidu õigust	<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 2. Tingimusel, et selleks on olemas turunõudlus, töötab komisjon lõikes 1 osutatud tegevusvaldkondade raames töötab välja meetmed, mis parandavad piiriülest ja mitut riiki hõlmavat rahastamist, aidates seega VKEdel muuta oma äritegevust rahvusvahelisemaks, järgides seejuures liidu õigust. <u>Lisaks võib komisjon analüüsida võimalusi töötada välja muid innovaatilisi finantsinstrumente tingimusel, et selleks on olemas turunõudlus, ning konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega.</u>

Muudatusettepanek 15

COM (2011) 834 - final

II lisa – pealkiri „Laenutagamisrahastu”

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Laenutagamisrahastu</i>	<i>Laenutagamisrahastu</i> <u>Laenutagamisrahastut võib kasutada ettevõtte arengu kõigis etappides: tegevuse alustamisel, ümberkorraldamisel ja ülekandmisel, tegemata eristusi tegevuse või turu suuruse alusel. Laenutagamisrahastu katab igat tüüpi investeeringuid, sh mittemateriaalsed investeeringud;</u>

Muudatusettepanek 16

COM (2011) 834 - final

II lisa – pealkiri „Laenutagamisrahastu”, punkt 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Laenutagamisrahastu	Laenutagamisrahastu
...	...
3. Välja arvatud väärtpaberistatud portfellis sisalduvate laenude osas, katab laenutagamisrahastu laene kuni 150 000 euro ulatuses ning tagasimakse miinimumtähtajaks on 12 kuud. Laenutagamisrahastu ehitatakse üles selliselt, et oleks võimalik esitada aruandeid toetust saanud innovaatiliste VKE-de arvu ja laenude mahu kohta.	3. Välja arvatud väärtpaberistatud portfellis sisalduvate laenude osas, katab laenutagamisrahastu Laenutagamisrahastu katab laene ilma ülempiirita ning samadel tingimustel nagu ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime programmile eelneva konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi puhul, kuni 150 000 euro ulatuses ning tagasimakse miinimumtähtajaks on 12 kuud. Laenutagamisrahastu ehitatakse üles selliselt, et oleks võimalik esitada aruandeid toetust saanud innovaatiliste VKE-de arvu ja laenude mahu kohta.

Motivatsioon

Uus ülempiir ei ole mõttekas, kuna vaid vähesed projektid mahuvad selle eelarve sisse. Säilitada tuleks endine, ülempiirita süsteem.

Brüssel, 9. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO